

متن پرسش

بسم الله الرحمن الرحيم ضمن عرض سلام و وقت بخیر خدمت استاد محترم در ادبیات سیاسی اجتماعی امروز واژه های فراوانی با پیشوند هویت مانند (هویت فردی، هویت اجتماعی، هویت دینی، هویت ملی، هویت تمدنی، هویت تاریخی، هویت جنسیتی و ... بکار می روند که هرکدام خواستگاه متفاوتی در علوم مختلف مانند فلسفه، روانشناسی، علوم سیاسی، جامعه شناسی و ... دارد. در تمامی اینها هویت بعنوان یک واژه مشترک استعمال می شود ولی تعاریفی که هر یک از هویت ارائه می نمایند بسیار متفاوت است. به نظر می رسد در ادبیات تمدنی بحث از هویت غیرقابل اجتناب است و لازم است تا با مفهوم شناسی صحیح هویت، درک صحیحی از ترکیب هایی که هویت در آنها بکار رفته است حاصل شود تا وقتی سخن از هویت سازی تاریخی و تقابل هویتی انقلاب اسلامی با غرب به میان می آوریم عمق مفهوم این عبارت به درستی ادراک گردد. قطعا در این بحث مفاهیم اولیه هویت مانند وجوه تمیز شخصی از شخص دیگر و جامعه ای از جامعه دیگر و نیز به معنای شناخت نقش خود در نظام کلی جامعه برهمگان آشکار است لکن ابهامات و مناقشات زیادی در گفت و گو در این مورد به دست آمده که در قالب چند پرسش خدمت جنابعالی طرح می گردد: ۱. اساسا مساله هویت انسان و جامعه ابعاد وجودی دارد یا ماهیتی؟ اهمیت این سوال آنجاست که ما هرجا از انقلاب اسلامی بحث نموده ایم پای تکامل الهی انسان براساس ربوبیت تاریخی حضرت حق در میان آمده و نظر دائما به وجود است ولی تعاریف موجود از هویت به اعتباریات فرد و جامعه نظر دارد. ۲. هویت امری ذاتی و فطری است یا اکتسابی؟ اهمیت این سوال آن جا روشن می شود که می خواهیم یک فرد یا اجتماع را به لحاظ هویت دار بودن یا بی هویت بودن یا دچار بحران هویت شدن تفکیک کنیم و آن فرد یا جامعه را از وضع هویتی نامطلوب به وضع هویت مطلوب سوق دهیم و به اصطلاح هویت سازی کنیم. ۳. آیا هویت امری بسیط است یا مرکب از عوامل متعدد است؟ روشن شدن پاسخ این سوال در آسیب شناسی هویت و هویت سازی لازم می نماید. ۴. آیا هویت فرد، هویت جامعه را می سازد یا برعکس و یا این یک رابطه متقابل است؟ تا روشن شود در هویت تمدنی، تمدن نوین اسلامی از کدامیک باید به دیگری رسید تا چنین هویتی خود را ظهور دهد. ۵. تاریخ چگونه بعنوان بعدی از هویت فرد و جامعه نقش آفرینی می کند؟ ۶. آیا هویت یک فرد یا جامعه آنچه باید بشود است یا آنچه در خارج شده است؟ در نسبت با گذشته است یا در نسبت با آینده یا در نسبت با مطلوبی که باید تحقق یابد یا در نسبت با حقیقتی که باید به ظهور آید؟ ضمن عذرخواهی از تعدد سوالات و سپاس و قدردانی قبلی.

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- در معنای هویت، نظر به وجود انسان در آن رابطه در میان است. مثلاً در هویت تاریخی، نظر به وجه وجودی انسان در نسبت او با تاریخ در میان است ۲- این انسان است که در تعریف نسبت خود با موضوعات مختلف، هویت خود را شکل می‌دهد ۳- هویت یک امر بسیط است ۴- جامعه معنای مختلف را در هر تاریخی به ظهور می‌رساند و افراد نسبت به آن معانی خود را شکل می‌دهند و برای خود هویت می‌سازند ۵- زیرا تاریخ محل تجلی اراده‌ی الهی است در هر دوره‌ای، و افراد در نسبت به آن دوره می‌توانند خود را معنا کنند و هویت بیخشند ۶- این انسان است که باید آن را در خود محقق کند و به ظهور برساند تا بی‌هویت نباشد. موفق باشید